

ПІДРУЧНИК, НА ЯКИЙ ДАВНО ЧЕКАЛИ

Клінічна імунологія та алергологія. Підручник. Г. М. Драннік, О. С. Прилуцький, Ю. І. Бажора та ін. За ред. Г. М. Дранніка. Київ, Здоров'я, 2006. 888 с.

Останніми десятиріччями набула стрімкого розвитку клінічна імунологія та алергологія — медична дисципліна, без знання якої нині неможливе кваліфіковане лікування будь-якої хвороби. Це зумовлено кількома причинами. Імунопатологічні процеси беруть участь у патогенезі багатьох захворювань, і це необхідно враховувати при виборі тактики лікування. Неухильне зростання захворюваності на алергійні, автоімунні хвороби й імунодефіцитні стани теж спонукають приділяти цим аспектам більш пильну увагу.

Останнім часом суттєво розширені уявлення про механізми функціонування імунної системи у здорової людини та в умовах патологічних станів. Але значна частина сучасної наукової та прикладної інформації викладена в наукових виданнях, що розраховані на фахівців з даної дисципліни. То ж конче потрібна література, яка б узагальнювала наукове надбання з цих питань, була адаптована

до потреб навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах України. А її, на жаль, бракує.

Поодинокі видання з проблем клінічної імунології та алергології для потреб навчання здебільшого не виходили за межі скромних навчальних посібників, присвячених окремим питанням дисципліни. Найбільш відомий з них — навчальний посібник «Клиническая иммунология и аллергология» професора Г. М. Дранніка, виданий у 1999 р. російською мовою, який дістав високу оцінку фахівців і читачів. Це був перший і на багато років єдиний в Україні навчальний посібник з цієї дисципліни.

Проте всеосяжного підручника, який би цілковито відповідав програмі навчання у медичних вузах, тривалий час не було. Та ось він, нарешті, з'явився — перший підручник, який насправді є унікальним, адже його матеріал охоплює основні питання клінічної імунології та алергології й повніс-

тю відповідає типовій навчальній програмі з даної дисципліни, а його структура — вимогам МОН України щодо навчальних видань, а саме підручників.

Написаний колективом авторитетних науковців і педагогів, підручник «Клінічна імунологія та алергологія» складається з трьох частин (загальна імунологія, імунопатологія та алергологія), 45 розділів, короткого словника імунологічних термінів і списку літератури.

Перша частина (12 розділів) містить загальну інформацію щодо будови та функціонування імунної системи. Ретельно викладені питання відносно природженого неспецифічного імунітету, набутого специфічного імунітету, імунної системи слизових оболонок, антигенів. Розглянута структура та функції головного комплексу гістосумісності, системи комплементу, імуноглобулінів, цитокінів, інтерферонів, молекул клітинної адгезії.

Друга частина (20 розділів) присвячена актуальним проблемам імунopatологічних станів: первинний і вторинний імунodefіцити; ВІЛ-індукована хвороба; синдром підвищеної втомлюваності; синдром хронічної втоми; автоімунні захворювання; системний васкуліт; лімфаденопатії; захворювання печінки та травного каналу. Висвітлені питання онтогенезу імунної системи, трансплантаційного імунітету, імунології пухлин і репродукції. Окремий і досить великий розділ присвячено сучасній класифікації, характеристичі та принципам застосування імунотропних препаратів.

У третій частині (13 розділів) розглядаються сучасні аспекти алергології. Наведено ґрунтовну інформацію щодо механізмів розвитку алергійних реакцій, характеристику різних видів алергенів і факторів, що сприяють розвитку алергії, загальної діагностики алергійних захворювань, медикаментозної алер-

гії. Викладені питання патогенезу, клініки, діагностики та лікування найбільш поширених алергійних захворювань: бронхіальної астми; анафілактичного шоку; полінозу; алергічного риніту; кропив'янки й ангіоневротичного набряку. Велика увага приділяється основним методам лікування алергійних хвороб — специфічній імунотерапії та застосуванню антигістамінних препаратів і глюкокортикоїдів.

Наявність короткого словника, що тлумачить специфічні імунологічні терміни, значно полегшує сприйняття інформації студентами.

Гідною основою для створення цього підручника став вищезгаданий навчальний посібник професора Г. М. Дранніка, розширений за рахунок нових розділів, написаних відомими в Україні вченими і педагогами, серед яких професори О. С. Прилуцький з Донецька, В. В. Чоп'як зі Львова, М. А. Мазепа з Івано-Франківська, В. Є. Казмирчук

з Києва, Л. А. Коваль з Дніпропетровська.

Особливо приємно, що до складу авторів увійшли й три одесити: професори Ю. І. Бажора, В. Й. Кресюн і доцент І. М. Годзієва, — перу яких належать два розділи з питань імунodefіцитів при захворюваннях та ураженнях травного каналу. Це є своєрідним свідченням загального визнання авторитету одеської наукової школи з питань імунології.

Отже, студенти-медики України одержали гідний підручник — фундаментальну працю, яка посіла провідне місце серед книжок, в яких висвітлюються питання клінічної імунології та алергології, й успішно використовується при викладанні цієї навчальної дисципліни у вищих медичних навчальних закладах III–IV рівнів акредитації. Її видання є дуже своєчасним й актуальним.

В. М. ЗАПОРОЖАН,
академік АМН України

*Передплачуйте
і читайте
журнал*

ДОСЯГНЕННЯ БІОЛОГІЇ та МЕДИЦИНИ

У випусках журналу:

Передплата приймається
у будь-якому передплатному
пункті

Передплатний індекс 08205

- ◆ Фундаментальні проблеми медицини та біології
- ◆ Нові медико-біологічні технології
- ◆ Оригінальні дослідження
- ◆ Огляди
- ◆ Інформація, хроніка, ювілеї